

**Олександра СВЙОНТИК,
Богдан КУЛЬЧИЦЬКИЙ**
(Дрогобич)

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Освіта стикається з новими викликами у соціальному та науковому прогресі, зокрема, стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), завоювання Інтернет-ресурсу ШІ. Сучасна педагогіка повинна враховувати всі їхні переваги, встигати за новачками й не дозволити зруйнувати впевненість людини у своїй унікальності та важливості у світобудові. «Хмарні технології ([англ. Cloud Technology](#)) – це парадигма, що передбачає віддалену обробку та зберігання даних. Ця технологія надає користувачам мережі Інтернет доступ до комп'ютерних ресурсів сервера і використання програмного забезпечення як онлайн-сервісу» [2].

Активне застосування Google Classroom, Zoom, MS Teams, інтерактивних інструментів для тестів Quizlet, Kahoot, QR-кодів під час навчання, сайту «На урок» в освоєнні нового матеріалу, а також щоденне спілкування в Інтернет-мережах стало щоденною справою учнів, студентів, вчителів. Сучасна молода людина відчуває себе впевнено тільки тоді, коли має віртуальні контакти, доступ до Інтернету. Освіта як частина життя й важлива складова інтелектуального розвитку особистості потребує постійного вдосконалення і адаптації до потреб сьогодення для перспективи застосування їх у майбутньому.

Електронні ресурси, цифрові інструменти як засоби комунікації, різноманітні освітні сайти, платформи й застосунки, які були розроблені в період пандемії і доповнені в час сучасної російсько-української війни стали початком для реформи освіти нашої держави. Інформаційно-комунікаційні технології інтегруються в освітнє середовище, якісно змінюють його, відкривають нові можливості, забезпечують ефективні шляхи освітньої взаємодії, що виводить їх на новий рівень у використанні: від інструменту до методів навчання, від можливостей емоційного піднесення до способів засвоєння інформації, від цікавості до якості у створенні нового продукту. Підручники займають додаткову функцію навчання, а освітні

Інтернет-ресурси стають провідними в освітньому зростанні як учнів, так і студентів.

Спілкування у групі учасників освітнього процесу в режимі дистанційного навчання (індивідуальні завдання, заняття, консультації, практичні роботи) здійснюються «за допомогою Інтернет зв'язку, відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі (Лист від 03 листопада 2023 року № 1/17310-23 Міністерство освіти і науки України)» [5].

Актуальними стають для педагогів ЗВО та вчителів НУШ завдання щодо розробки нових форм і методів подачі навчального матеріалу, практичних завдань, досліджень, засвоєння й осмислення істин, самостійного аналізу й трансформації у виробленні світогляду. Для учасників освітнього процесу гаджети стають засобом навчання, спілкування, отримання інформації, пошуку спільноти однодумців.

У студентській спільноті особливо активно застосовується дистанційна форма навчання. Такі можливості Інтернет-ресурсів цікаві для молоді. Провідними є платформи Zoom, Moodle, що дають змогу створювати великі групи учасників з віддалених місць перебування у великій географії з підтримкою демонстрації екрана для презентацій у спілкуванні, зображенні. Вони забезпечують якісні наукові зустрічі, конференції, вебінари тощо. Зручність полягає ще й у тому, що реєстрація для учасників необов'язкова. Це не лише економить час, залучає велику аудиторію, але й дає змогу організатору контролювати етичність поведінки учасників, коригувати час виступів, через чати економити час у реакції на зміст виступів.

В Україні педагоги, науковці, спеціалісти ІТ-технологій створюють освітні медіатеки як для певної школи, так і в межах окремого предмету, розширюють міжпредметні зв'язки у побудові віртуальних навчальних комплексів за допомогою блоків відео-уроків, які проводять кращі педагоги. «Медіатека є середовищем для індивідуальної та групової освітньої діяльності, що реалізується на основі використання хмарних технологій» [3].

Перевагами у використанні онлайн платформи для учнів «На урок» є можливість самоперевірки вивченого матеріалу й аналізі помилок для поглиблення знань за допомогою тестів (зокрема, автор В.В. Крипак) [4], швидка перевірка вчителем досягнень учнів, охоплення кількох тем, розділів у виявленні залишкових знань та

підготовці до підсумкових комплексних тестів тощо. Ще однією позитивною якістю тестів є те, що учень у власному темпі, без стресу та порівняння з успіхами інших учасників освітнього процесу здійснює кореляцію своїх навчальних результатів і потенційних можливостей саморозвитку.

Учням використання Інтернет-ресурсів під час уроків завжди приносить емоційне задоволення, підвищує їхню зацікавленість навчальним матеріалом, мотивує до розвитку. Урок з онлайн вправами, віртуальними завданнями, пошук інформації за допомогою QR-кодів додають позитиву, через звичні форми спілкування вводять дітей у світ науки, творчості. Учні захоплюють QR-коди як можливості доповненої відеоінформації. У більшості навчальних підручників сьогодні є QR-коди. За допомогою фотокамери мобільного телефону діти можуть сканувати, розпізнавати та використовувати згенеровану у QR-коді інформацію як відео, фото, gif-анімацію, текст для опрацювання під час уроку чи в домашніх умовах навчання.

Роль педагога стає консультативною, щоб навчити учнів раціонально використовувати освітні платформи, електронні засоби у пізнанні нового за допомогою мобільних застосунків і з використанням комп'ютерів, мобільних телефонів, планшетів, ноутбуків тощо. Вчитель пояснює, які джерела інформації є достовірними, науково доступно презентованими, логічно структурованими для розуміння учнями певного віку. А також проводить роз'яснювальну бесіду про безпеку та доцільність використання цифрових технологій.

В умовах військового стану учні на освітніх платформах можуть здійснювати самонавчання, встигати з опрацюванням нового навчального матеріалу й розуміти рівень його освоєння. Доповненням до класичного уроку є відеоматеріали, які проводять кращі українські педагоги з усіх навчальних предметів. Учень може переглядати певну тему у презентації, обирати більш зрозумілий чи більш креативний контент.

Інтерес в учасників освітнього процесу викликають інтерактивні вправи, навчальні ігри, віртуальні географічні, історичні пошукові проекти, які об'єднують однодумців у спільноти й групи. Учні, педагоги діляться досягненнями, обмінюються гіпотезами, висловлюють здогади й разом створюють стратегію пошуку. Важливо, що відбувається суб'єкт-суб'єктна взаємодія, яка додає впевненості, бо можна висловлювати власну думку без оцінних суджень інших,

дискусії набувають вузькоспеціалізованого характеру, учасники занурюються у свої пошуки, здійснюють відкриття.

Отже, враховуючи виклики цифрового прогресу, соціальних умов існування нашого суспільства, безпекову ситуацію, активне використання цифрових технологій стає передумовою забезпечення якості освіти, а професіоналізм педагогів у раціональному застосуванні інноваційних методів навчання, інноваційних технологій є запорукою успіху у досягненні результатів навчання. До удосконалення освітнього процесу у змісті, формах презентації, способах взаємодії, якості знань повинні бути залучені науковці, педагоги, психологи, спеціалісти ІТ-технологій, керівники освітніх установ, громадськість. Адже освітній заклад об'єднує усіх учасників освітнього процесу, їхніх стейкхолдерів, суспільство, яке зацікавлене в прогресі розвитку нашої країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ількевич Н.С. Хмарні технології в освіті. Навчально-методичний посібник для студентів фізико-математичного факультету. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2021. 88 с.

2. Використання хмарних технологій в освітньому процесі. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-hmarnih-tehnologiy-v-osvitnomu-procesi-374923.html>

3. Дистанційні та онлайн сервіси в освіті. URL: <https://naurok.com.ua/distanciyni-ta-onlayn-servisi-v-osviti-398866.html>

4. Переваги використання онлайн-платформи «На урок». URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-perevagi-vikoristannya-onlayn-platformi-na-urok-514063.html>

5. Сучасні виклики для українських освітян та здобувачів освіти. URL: <https://vseosvita.ua/blogs/suchasni-vyklyky-dlya-ukrainskykh-osvityan-ta-zdobuvachiv-osvity-108625.html>

6. Хмарні сервіси і технології у науковій і педагогічній діяльності : методичні рекомендації / Ю. Г. Носенко, М. В. Попель, М. П. Шишкіна; за ред. М. П. Шишкіної. Київ: ІТЗН НАПН України, 2016. 73 с.